

Usamodzielnienie jest procesem wprowadzającym wychowanka do podjęcia samodzielnego życia. W zależności od indywidualnej sytuacji życiowej proces ten może trwać kilka lat.

Osobą usamodzielnianą jest osoba pełnoletnia, która opuściła:

- rodzinę zastępczą,
- rodzinny dom dziecka,
- placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną,
- dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
- dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- schronisko dla nieletnich,
- zakład poprawczy,
- specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,
- specjalny ośrodek wychowawczy,
- młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę,
- młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

W procesie usamodzielnienia osobę usamodzielnianą wspiera opiekun usamodzielnienia.

Osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia opracowuje indywidualny program usamodzielnienia, który po zatwierdzeniu przez kierownika właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie staje się podstawą do przyznania świadczeń na usamodzielnienie. Program ma na celu zaplanowanie etapów usamodzielnienia, w tym edukacji, podjęcia zatrudnienia i uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych przez osobę usamodzielnianą. W przypadku zmiany sytuacji życiowej IPU może zostać przez nią zmodyfikowany. Po zakończeniu procesu usamodzielnienia osoba usamodzielniana sporządza ocenę końcową procesu usamodzielnienia.

Jakie formy pomocy przysługują osobie usamodzielnianej?

Osoba usamodzielniana może ubiegać się o pomoc w formie:

- pomocy na kontynuowanie nauki,
- pomocy na usamodzielnienie,
- pomocy na zagospodarowanie,
- pomocy psychologicznej,
- pomocy prawnej,
- wsparcia w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,,
- wsparcia w uzyskaniu zatrudnienia.

Pomocy na usamodzielnienie i pomocy na kontynuowanie nauki udziela starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub skierowaniem do placówek, o których mowa wyżej. Pomocy na zagospodarowanie, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, lub w uzyskaniu zatrudnienia udziela starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Szczegółowych informacji w sprawie uzyskania pomocy dla osób usamodzielnianych udziela p. Jolanta Socha - specjalista pracy socjalnej, w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, nr tel. 91418-38-60 wew. 27, pok. 302

Druki wniosków o przyznanie poszczególnych świadczeń dla osób usamodzielnianych dostępne są w siedzibie PCPR w Goleniowie

Zasady procesu usamodzielnienia regulują:

- w przypadku osób pełnoletnich opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy: ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie,
- w przypadku osób opuszczających, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo - wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo - terapeutyczną: ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Informacja o formach i zasadach przyznawania pomocy na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (osobom pełnoletnim opuszczającym rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną)

Zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej "osobą usamodzielnianą", w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

1) przyznaje się pomoc na:

- kontynuowanie nauki,
- usamodzielnienie
- zagospodarowanie;

2) udziela się pomocy w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- zatrudnienia;

3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- 1) 3 lat – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną (przez rodzinę spokrewnioną należy rozumieć wstępnych lub rodzeństwo dziecka);
- 2) roku – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia.

Wysokość pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki od 1 czerwca 2022 r. wynosi nie mniej niż 595 zł miesięcznie.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi od 1 czerwca 2022 r.:

- 1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 3.921 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;
- 2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną:
  - nie mniej niż 7.839 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
  - nie mniej niż 3.921 zł – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
  - nie mniej niż 1.961 zł – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia. W przypadku gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki. W uzasadnionych przypadkach może zostać wypłacona w trakcie wypłacania pomocy na kontynuowanie nauki.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości nie niższej niż 1.782 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3.563 zł (kwoty obowiązują od 1 czerwca 2022 r.). Pomoc ta może być przyznana w formie rzeczowej.